

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

23 432

De situatie in het Midden-Oosten

36 933

Noodpakket energie, mobiliteit en economie

Nr. 1795

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ,
VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 mei 2026

In de brief van 20 april jl. heeft het kabinet uw Kamer geïnformeerd over het maatregelenpakket gericht op het weerbaar maken van burgers en bedrijven voor de energieschok in verband met het conflict in het Midden-Oosten (Kamerstuk 36 933, nr. 1). Met deze brief informeer ik uw Kamer verder over de maatregelen voor de visserijsector.

Het conflict in het Midden-Oosten leidt wereldwijd tot hogere energieprijzen. Dit heeft economische effecten op de visserij. Daardoor is het realiseren van een positief bedrijfsresultaat momenteel erg lastig (Kamerstuk 36 933, nr. 1). Aangezien de visserij onlosmakelijk verbonden is met Nederland, vind ik het belangrijk om de sector te ondersteunen bij het verminderen van brandstofverbruik en zo de sector minder vatbaar te maken voor hoge energiekosten. Enerzijds zal ik dit doen met de openstelling van een energie-efficiëntieregeling voor de visserijsector- en schelpdiersector. Anderzijds met een steunmaatregel om de eerste directe gevolgen van de huidige gestegen prijzen te beperken en zo de periode tot de openstelling van de energie-efficiëntieregeling te overbruggen.

Energie-efficiëntieregeling

De energie-efficiëntie regeling is bedoeld om eigenaren van vissersvaartuigen te ondersteunen bij brandstofbesparing. De doelgroep van deze regeling zijn de vaartuigen actief in de garnalen- en platvisvisserij (budget € 25 mln. dit jaar), maar ook de schelpdiervisserij (budget € 10 mln. verspreid over drie jaar). Zoals in de Kamerbrief aangaande de Landbouw- en Visserijraad (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1763) aangekondigd, komt het kabinet met een subsidiemodule voor de schelpdiersector die wordt opengesteld in 2026 (€ 2 mln.), 2027 (€ 3,3 mln.) en 2028 (€ 4,7 mln.), gefinancierd met middelen vanuit het Regeerprogramma van het vorige kabinet. Er is bewust gekozen voor drie openstellingen, in plaats van één openstelling voor het volledige budget, op basis van gesprekken met de sector. De schelpdiervisserijmodule die gepland staat voor dit jaar met

een budget van € 2 mln. wordt gecombineerd met de eerder aangekondigde € 25 mln. voor onder meer de garnalen- en platvisvisserij (Kamerstuk 36 933, nr. 1). De energie-efficiëntieregeling stel ik naar verwachting eind september open. De regeling zal in opzet vergelijkbaar zijn met de energie-efficiëntieregeling die in 2023 is opengesteld (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1559 en Stcrt. 2023, 18779).

Steunmaatregelen gestegen bedrijfskosten

Het conflict in het Midden-Oosten heeft ervoor gezorgd dat wereldwijd de olieprijs significant zijn gestegen. Diverse sectoren voelen de effecten van deze stijging. Ook de visserij wordt hierdoor hard geraakt. Een deel van de visserijsector vaart niet uit en realiseert geen inkomsten. Het deel dat wel uitvaart doet dit met kleine marges, of vaart uit wetend dat ze verlies zullen lijden.

In de Kamerbrief «Acties Weerbaarheid Energieschok» (Kamerstuk 36 933, nr. 1) heeft het kabinet al generieke maatregelen voorgesteld. Zoals in die brief is aangegeven heeft het Kabinet oog voor de economische effecten door de gestegen energieprijzen voor de visserij. Daarom zal ik de visserij ondersteunen in hun gestegen bedrijfskosten. Daarbij zal ik, in navolging van de motie Flach c.s. (Kamerstuk 23 432, nr. 713), gebruik maken van het *European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund* (hierna: EMFAF). De Europese Commissie (hierna: Commissie) heeft op 16 april jl. een uitvoeringshandeling gepubliceerd waarmee zij het crisismechanisme onder het EMFAF heeft geactiveerd. Met de uitvoeringshandeling kunnen lidstaten steun verschaffen aan hun visserijsectoren met middelen uit het EMFAF. Nederland is voornemens onder het EMFAF € 13,5 mln. beschikbaar te stellen voor een dergelijke steunmaatregel. De middelen zijn voor 70% gefinancierd door de EU en de overige 30% door Nederland. De steun kan echter niet onvoorwaardelijk worden verschaft. Zo mag er onder het crisismechanisme enkel steun worden verleend voor gederfde inkomsten en gestegen kosten. De steun die ik de visserijsector zal bieden, zal dan ook binnen deze kaders moeten passen. Dit vraagt zorgvuldige afstemming, omdat als de steun niet rechtmatig wordt verleend, de steun teruggevorderd zal moeten worden bij de ontvangers.

Ik zal in de steunmaatregel conform de eerdere brief van het kabinet focussen op de gestegen bedrijfskosten. Dat is ook in lijn met de in 2023 opengestelde regeling «Overbrugging voor de visserij» (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1520 en Stcrt. 2023, 8218), die zich ook richtte op gestegen bedrijfskosten. Dit keer wordt echter geen gebruik gemaakt van de de-minimisverordening voor de visserij- en aquacultuursector (Verordening (EU) nr. 717/2014), omdat er nu Europese middelen beschikbaar zijn voor een regeling. Dit betekent ook dat er niet een uniform bedrag per onderneming zal worden verstrekt. Er zal een berekening worden gemaakt van de gestegen kosten per onderneming en hierop zal de steun worden bepaald. De regeling zal met terugwerkende kracht betrekking hebben op de periode vanaf het ingaan van het conflict in het Midden-Oosten (28 februari 2026) tot en met de openstelling van de energie-efficiëntieregeling.

De steunmaatregel zal niet zien op het compenseren van het inkomstenverlies als gevolg van het stilliggen van vissersvaartuigen. Dit is op basis van de EMFAF-verordening uitgesloten. Ik zal de Kamer op een later moment nader informeren over de verdere uitwerking van de regeling. We werken deze regeling met spoed uit in overleg met de sector.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens